

Vedtak i Transportklagenemnda - Fly

Sammendrag

Krav om erstatning ved forsinkelse.

Dato

21.03.2017

Saksnummer

2016-00528

Tjenesteytere

Norwegian

Klager har i det vesentlige anført

Klager skulle reise fra Sandefjord Torp (TRF) til Las Palmas (LPA) med Norwegians flyvning D85893 1. april 2016 kl. 21.40. Det oppstod en forsinkelse, og klager ankom ikke Las Palmas før 2. april kl. 20.00.

Klager krever standardkompensasjon på 400 euro, med henvisning til EU-forordning 261/2004, samt EU-domstolens avgjørelser i C-402/07 og C432/07.

Tjenesteyterne har i det vesentlige anført

Flyvningen D85893 1. april 2016 fra Sandefjord Torp til Las Palmas ble forsinket. Årsaken til forsinkelsen var at crewet ble forsinket som følge av streik i Frankrike, og derfor måtte ha sin lovpålagte hvile.

Flymaskin EI-FJE skulle betjene D85892 fra Las Palmas til Sandefjord og som D85893 fra Sandefjord tilbake til Las Palmas. Allerede D85892 ble forsinket med flere timer på grunn av streik i Frankrike. Ved ankomst Sandefjord måtte besetningen ha obligatorisk hvile før de kunne fortsette. Det ville ikke være mulig å få tak i et nytt crew så sent på kvelden. Flyvningen ble derfor forsinket til dagen etter. Berørte passasjerer fikk tekstmelding med informasjon om hvordan de skulle forholde seg, samt at de mottok forpleining i tråd med EU-forordning 261/2004.

Flyselskap i hele Europa ble påvirket av denne streiken. Flyvninger som hadde rute i eller gjennom det franske luftrom ble kansellert eller forsinket grunnet slots over flere dager. I noen tilfeller opplever flyselskapet store uregelmessigheter, i andre ikke. Noen flyvninger ble berørt med korte forsinkelser, andre ble kansellert. Flyselskapet kan ikke forutse konsekvenser av en streik, og det er derfor svært vanskelig å gjøre tiltak i forkant av en eventuell streik. Norwegian viser til Movement Log, nyhetsartikler og IRR-meldinger.

Det kan ikke forventes at et flyselskap skal kunne sikre seg mot alle typer ekstraordinære forhold til enhver tid ved å ha reservefly og crew tilgjengelig ved alle destinasjoner. Dette ville påført flyselskapet en urimelig økonomisk byrde, og ville omsider medført høyere kostnader for passasjerene i form av høyere billettpriser. Dette understrekes i en dom i en tysk domstol (X ZR 121/13).

I de tilfeller hvor en uregelmessighet er forårsaket av en ekstraordinær omstendighet, er flyselskapet unntatt fra forpliktelsene til å betale kompensasjon eller ekstrautgifter. Omstendigheter som er utenfor flyselskapets kontroll er hendelser som ikke er forårsaket av en handling eller unnlatelse av flyselskapet. Alle krav vurderes i henhold til retningslinjer fra EU-kommisjonen vedrørende ekstraordinære omstendigheter.

I henhold til dommen i C-402/07 i EU-domstolen (Sturgeon-dommen) er flyselskapene unntatt fra videre kompensasjon hvis forsinkelsen er under tre timer eller årsaken til forsinkelsen er ekstraordinære omstendigheter utenfor flyselskapets kontroll som forhindrer flygningen.

Streik blant franske flygeledere er utenfor flyselskapets kontroll.

Fraktfører er ansvarlig for tap som følge av forsinkelse ved lufttransport av passasjerer, reisegods og gods, med mindre han godtgjør at han selv og hans folk har tatt alle forholdsregler som med rimelighet kan kreves for å unngå tapet, eller at dette ikke har vært mulig for dem, jf. Montrealkonvensjonen og luftfartsloven § 10-20.

Norwegian avviser på bakgrunn av det ovennevnte klagers krav om standardkompensasjon.

Nemnda bemerker

D85893 fra Sandefjord - Torp (TRF) til Las Palmas (TRF) 1. april 2016 ble forsinket med 21 timer og 30 minutter.

Besetningen som skulle operere D85893 fra Sandefjord - Torp kom forsinket inn fra tidligere flyvning grunnet streik blant flyvelederne i Frankrike. Ved ankomst Sandefjord - Torp måtte besetningen ha obligatorisk hvile før man kunne fortsette.

Forsinkelse som medfører at passasjerene kommer frem til det endelige bestemmelsesstedet mer enn tre timer etter det planlagte ankomsttidspunktet gir rett til erstatning, med mindre flyselskapet godtgjør at forsinkelsen skyldes ekstraordinære omstendigheter som ikke kunne vært unngått selv om alle rimelige tiltak var truffet. Det vises til EU-forordning 261/2004 artikkel 6 jf. artikkel 7, jf artikkel 5 nr. 3, jf. EU-domstolens avgjørelser i Sturgeon m.fl. mot Condor (C-402/07) og Nelson m.fl. mot Lufthansa (C-581/10 og C-629/10).

EU-forordningen nevner i sin fortale at streik kan være et eksempel på en ekstraordinær omstendighet som medfører at flyselskapets forpliktelser bør være begrenset eller bortfalle. Forordningen sier imidlertid ikke at enhver streik som rammer flyselskapets drift må anses å ligge utenfor dettes kontroll.

Nemnda er av den oppfatning at streik hos tredjemann, for eksempel streik blant flygeledere og flyplassansatte, faller utenfor flyselskapets ansvarsområde. Forsinkelse som følge av slik streik, gir etter nemndas oppfatning i utgangspunktet ikke rett til erstatning etter EU-forordningen.

Nemnda kan imidlertid ikke se at det her er kommet en tilstrekkelig forklaring på forsinkelsens lengde. Nemnda kan derfor ikke se at flyselskapet har godtgjort at forsinkelsen skyldtes ekstraordinære omstendigheter. Etter nemndas syn har klager derfor krav på standarderstatning i henhold til forordningen.

Vedtak

Transportklagenemnda - fly anbefaler at Norwegian utbetaler standarderstatning til klager med 400 euro.

Nemndas representanter

Helen Andenæs Sekulic (leder)

Kirsti Pamphlett (Forbruker Europa)

Thomas Iversen (Forbrukerrådet)

Anne-Kathrine Sand (SAS)

Gøran Jenssen (Widerøe)